

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

**Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie
za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

INFORMACJA O ZAWODZIE

Osobisty doradca do spraw zakupów (personal shopper) (516904)

Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani

Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej rozpowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

INFORMACJA O ZAWODZIE

Osobisty doradca do spraw zakupów (personal shopper)

(516904)

Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy

Publikacja opracowana w ramach projektu **Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.4 Modernizacja publicznych i niepublicznych służb zatrudnienia oraz lepsze dostosowanie ich do potrzeb rynku pracy

PROJEKT NR: POWR.02.04.00-00-0060/16-00

Partnerzy projektu INFODORADCA+:

- DORADCA Consultants Ltd Sp. z o.o., Gdynia
- Instytut Technologii Eksploatacji – Państwowy Instytut Badawczy, Radom
- Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa
- Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa
- PBS Sp. z o.o., Sopot

INFORMACJA O ZAWODZIE

Osobisty doradca do spraw zakupów (personal shopper) (516904)

© Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy, Warszawa 2018

Kopiowanie i rozpowszechnianie w całości lub w części dozwolone wyłącznie za podaniem źródła.

ISBN 978-83-7789-495-8 [519]

Publikacja bezpłatna

Zdjęcie na okładce (źródło): <https://www.pexels.com/photo/five-people-standing-against-wall-1345082> [dostęp: 31.10.2018].

SPIS TREŚCI

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU	3
1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności).....	3
1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu.....	3
1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD	3
1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący.....	3
2. OPIS ZAWODU.....	4
2.1. Synteza zawodu.....	4
2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania.....	4
2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy).....	5
2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne.....	6
2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie.....	7
2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji	8
2.7. Zawody pokrewne	9
3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE	9
3.1. Zadania zawodowe	9
3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Przygotowanie klienta do zmiany wizerunkowej.....	9
3.3. Kompetencja zawodowa Kz2: Doradzanie klientowi w wyborze zakupu.....	11
3.4. Kompetencje społeczne.....	11
3.5. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.....	12
3.6. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji.....	12
4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO	13
4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie	13
4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu.....	14
4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów	15
4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.....	16
5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)	16
6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE	16
7. SŁOWNIK POJĘĆ	18
7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)	18
7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)	20

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU

1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności)

Osobisty doradca do spraw zakupów (personal shopper) 516904

1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu

- Doradca stylizacyjny.
- Doradca wizerunkowy.
- Osobisty stylist.
- Personal shopper.
- Stylista.

1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD

W Międzynarodowym Standardzie Klasyfikacji Zawodów ISCO-08 odpowiada grupie:

- 5169 Personal services workers not elsewhere classified.

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007):

- Sekcja S – Pozostała działalność usługowa.

1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący

Notka metodologiczna

Opis informacji o zawodzie opracowano na podstawie:

- analizy źródeł (akty prawne, klasyfikacje krajowe, międzynarodowe) oraz źródeł internetowych,
- analizy opisu zawodu zamieszczonego w wyszukiwarce opisów zawodów na Portalu Publicznych Służb Zatrudnienia,
- badań ankietowych prowadzonych w projekcie INFODORADCA+ w październiku 2018 r.,
- zebranych opinii od recenzentów, członków panelu ewaluacyjnego oraz zespołu ds. walidacji i jakości informacji o zawodach.

Autorzy i eksperci opiniujący

Zespół Ekspercki:

- Maria Kowalczyk – Centralny Instytut Ochrony Pracy – PIB, Warszawa.
- Marianna Mucha – Własna działalność gospodarcza, Warszawa.
- Marta Śliwińska – Aza Group, Warszawa.

Zespół ds. walidacji i jakości informacji o zawodzie:

- Łukasz Baka – Centralny Instytut Ochrony Pracy – PIB, Warszawa.
- Maria Konarska – Centralny Instytut Ochrony Pracy – PIB, Warszawa.
- Małgorzata Przybyszewska – Centralny Instytut Ochrony Pracy – PIB, Warszawa.
- Krzysztof Symela – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Agnieszka Szczuchura – Centralny Instytut Ochrony Pracy – PIB, Warszawa.
- Mirosław Żurek – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.

Recenzenci:

- Marek Pyszkowski – Poradnia Doradztwa Personalnego „PIM”, Elbląg.
- Małgorzata Vasina-Maćkowiak – Vasina Studio, Warszawa.

Panel ewaluacyjny – przedstawiciele partnerów społecznych:

- Robert Fleischer – Terapia Szkolenia Doradztwo. RIF. Robert Fleischer, Olsztyn.
- Izabela Pyszkowska – Stowarzyszenie Doradców Szkolnych i Zawodowych RP, Warszawa.

Data (rok) opracowania opisu informacji o zawodzie: 2018 r.

WAŻNE:

W tekście opisu informacji o zawodzie występują podkreślenia wybranych określeń wraz z indeksem górnym, który wskazuje numer definicji w słowniku branżowym w punkcie 7.2.

2. OPIS ZAWODU

2.1. Synteza zawodu

Osobisty doradca do spraw zakupów (personal shopper) specjalizuje się w dokonywaniu zmian oraz utrzymaniu odpowiedniego wizerunku zewnętrznego klientów.

2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania

Opis pracy

Osobisty doradca do spraw zakupów (personal shopper) jest zawodem o charakterze doradczo-usługowym. Celem pracy osobistego doradcy do spraw zakupów jest kreowanie wizerunku, na podstawie posiadanej wiedzy i doświadczenia, a także znajomości aktualnych trendów⁸, udzielanie klientom porad, jak powinni odpowiednio dobierać garderobę aby zatuszować własne niedoskonałości i podkreślić walory sylwetki. W przypadku doradcy do spraw wizerunku liczy się przede wszystkim jego zmysł estetyczny⁹ oraz dogłębna znajomość aktualnych trendów na rynku mody.

Swoją pracę wykonuje na podstawie analizy m.in.:

- trendów,
- ofert sklepów, galerii i butików w kraju i za granicą,
- analizy sylwetki² i analizy kolorystyki¹,
- potrzeb klienta,
- dostosowania do okoliczności.

Sposoby wykonywania pracy

Osobisty doradca do spraw zakupów (personal shopper) pracuje pośrednio lub bezpośrednio w relacji z klientem. W celu odpowiedniego doboru garderoby, dodatków itp. poznaje klienta i w zależności od potrzeb wykonuje następujące czynności polegające m.in. na:

- odbywaniu spotkań stacjonarnych lub zdalnych z klientem (np. telefonicznie, poprzez e-mail), w celu określania potrzeby i okoliczności kreowania wizerunku,
- dokonywaniu wspólnie z klientem przeglądu garderoby⁵, w celu odświeżenia i uzupełnienia jej zawartości,
- uczestniczeniu w zakupach z klientem i dokonywaniu wyborów garderoby, dodatków, butów itp.
- dokonywaniu zakupu na koszt klienta, z możliwością zwrotu towaru,
- doradzaniu klientom sklepów stacjonarnych i internetowych, pracując dla firm w celach marketingowych,
- tworzeniu bazy sklepów, galerii, butików, showroomów⁶, luksusowych marek, projektantów itp., z którymi współpracuje przy stylizacjach znanych osób, na szczególne okazje (premiery, bankiety itp.),
- doradzaniu rodzinie klienta i znajomym przy kupnie ubrań na specjalne okazje.

Więcej szczegółowych informacji znajduje się w sekcjach: 3.1. Zadania zawodowe oraz 3.2 i 3.3. Kompetencje zawodowe.

2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy)

Warunki pracy

Osobisty doradca do spraw zakupów (personal shopper) wykonuje swoje obowiązki zawodowe m.in. w:

- domu klienta,
- sklepach,
- galeriach handlowych,
- butikach,
- ekskluzywnych sklepach z odzieżą,
- atelier projektanta³,
- biurze lub w domu,
- studiu fotograficznym.

Realizowana praca wiąże się z długotrwałym przebywaniem w wymuszonych pozycjach (pozycji siedzącej, stojącej, pochylonej), przy oświetleniu dziennym i sztucznym, w pomieszczeniach klimatyzowanych i ogrzewanych. Podczas przemieszczania się jest narażony na niską lub wysoką temperaturę.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie.

Wykorzystywane maszyny i narzędzia pracy

Osobisty doradca do spraw zakupów (personal shopper) w działalności zawodowej wykorzystuje m.in.:

- samochód,
- komputer, laptop z oprogramowaniem biurowym oraz dostępem do sieci internet,
- telefon komórkowy, tablet, aparat fotograficzny,
- akcesoria krawieckie (np. szpilki, agrałki, nici, igły, centymetr),
- akcesoria zabezpieczające (np. taśmy, nożyczki, folie),
- torby i walizki.

Organizacja pracy

Osobisty doradca do spraw zakupów (personal shopper) może pracować w stałych godzinach pracy, w systemie jednozmianowym, jak również może go obowiązywać nienormowany czas pracy, dostosowując się do potrzeb klienta, a także do okoliczności realizacji zlecenia.

Osobisty doradca do spraw zakupów (personal shopper) najczęściej pracuje indywidualnie lub współpracuje z asystentem/asystentami.

W czasie pracy, kontaktuje się mailowo, telefonicznie i/lub osobiście z klientami i potencjalnymi klientami, galeriami handlowymi, butikami, sklepami odzieżowymi, atelier projektanta.

Zagrożenia mające wpływ na bezpieczeństwo pracy człowieka

Osobisty doradca do spraw zakupów (personal shoppera) podczas wykonywania pracy narażony jest m. in. na:

- czynniki fizyczne: promieniowanie emitowane przez monitory, telefony, hałas,

- czynniki biologiczne: bakterie, wirusy, grzyby chorobotwórcze oraz pasożyty, którymi może zainfekować się podczas bezpośredniego kontaktu z klientami, alergię spowodowane ciągłym kontaktem z odzieżą,
- czynniki ergonomiczne: wymuszona pozycja ciała (np. podczas dokonywania poprawek krawieckich), urazy związane z noszeniem toreb z dużą ilością odzieży,
- wypadki komunikacyjne ze względu na konieczność przemieszczania się samochodem,
- czynniki psychiczne: stres związany z pracą z klientami niecierpliwymi, niezadowolonymi, roszczeniowymi i niewywiązującymi się z umowy.

2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne

Wymagania psychofizyczne

Dla pracownika wykonującego zawód **osobisty doradca do spraw zakupów (personal shopper)** ważne są:

w kategorii wymagań fizycznych

- ogólna wydolność fizyczna,
- sprawność układu kostno-stawowego,
- sprawność narządu wzroku,
- sprawność narządu słuchu;

w kategorii sprawności sensomotorycznych

- ostrość słuchu,
- ostrość wzroku,
- koordynacja wzrokowo-ruchowa,
- spostrzegawczość,
- zręczność rąk,
- zręczność palców,
- rozróżnianie barw;

w kategorii sprawności i zdolności

- zdolność koncentracji uwagi,
- podzielność uwagi,
- dobra pamięć,
- wyobraźnia i myślenie twórcze,
- łatwość wypowiedzenia się w mowie i w piśmie,
- zdolność motywowania siebie,
- zdolność analizowania i systematyzowania złożonych problemów,
- zdolność nawiązywania kontaktu z ludźmi,
- zdolność skutecznego negocjowania,
- zdolność rozwiązywania konfliktów,
- predyspozycje do postępowania z ludźmi,
- uzdolnienia artystyczne (twórcze);

w kategorii cech osobowościowych

- gotowość do pracy w szybkim tempie,
- gotowość do współdziałania,
- gotowość do pracy indywidualnej,
- gotowość do tworzenia i podtrzymywania sieci kontaktów z klientami,
- komunikatywność,
- asertywność,
- autoprezentacja,
- samodzielność,

- samokontrola,
- systematyczność,
- dyspozycyjność,
- odporność emocjonalna,
- empatia,
- szacunek dla godności człowieka,
- serdeczność,
- tolerancyjność,
- ekspresyjność⁴,
- kontrolowanie własnych emocji,
- radzenie sobie ze stresem,
- rzetelność,
- dokładność,
- wychodzenie z własną inicjatywą,
- wysoka kultura osobista,
- dążenie do osiągnięcia celów,
- miła aparycja.

Więcej informacji znajduje się w sekcjach: 3.4. Kompetencje społeczne; 3.5. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.

Wymagania zdrowotne

Praca **osobistego doradcy do spraw zakupów (personal shopper)** wymaga sprawności intelektualnej, ruchowej, dobrego wzroku i słuchu.

Przeciwwskazaniem do wykonywania zawodu jest daltonizm.

Pod względem wydatku energetycznego, w zależności od wykonywanych zadań zawodowych, należy do prac lekkich (prace biurowe) lub średnio ciężkich (praca przy przenoszeniu towarów). Występuje w niej również obciążenie umysłowe, związane np. z analizowaniem, rozwiązywaniem problemów i podejmowaniem decyzji dotyczących zmiany wizerunku klienta.

WAŻNE:

O stanie zdrowia i ewentualnych przeciwwskazaniach do wykonywania zawodu orzeka lekarz medycyny pracy.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.

2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Wykształcenie niezbędne do podjęcia pracy w zawodzie

Obecnie (2018 r.) do podjęcia pracy w zawodzie **osobisty doradca do spraw zakupów (personal shopper)** preferowane jest wykształcenie na poziomie technikum lub branżowej szkoły II stopnia w zawodach z obszaru kształcenia administracyjno-usługowego.

Przez pracodawców preferowane jest zatrudnianie pracowników posiadających wykształcenie wyższe np. po kierunku wzornictwo, włókiennictwo i przemysł mody, tkaniny i ubiory.

Tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Podjęcie pracy w zawodzie **osobisty doradca do spraw zakupów (personal shopper)** ułatwiają:

- dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w pokrewnym zawodzie szkolnym technik przemysłu mody,
- świadectwa potwierdzające kwalifikacje AU.14 Projektowanie i wytwarzanie wyrobów odzieżowych oraz AU.42 Organizacja procesów wytwarzania wyrobów odzieżowych, w zawodzie szkolnym pokrewnym technik przemysłu mody,
- świadectwo czeladnicze lub dyplom mistrzowski w zawodzie pokrewnym wizażystka / stylistka, nadawane w ramach kształcenia rzemieślniczego, po zdaniu egzaminu organizowanego przez Izby Rzemieślnicze.

Dodatkowymi atutami przy zatrudnieniu na stanowiskach pracy w zawodzie osobisty doradca do spraw zakupów (personal shopper) są m.in.:

- suplementy Europass (w języku polskim i angielskim), wydawane na prośbę zainteresowanego przez Izby Rzemieślnicze, Okręgowe Komisje Egzaminacyjne lub uczelnie wyższe,
- dyplom ukończenia studiów I oraz II stopnia na kierunku wzornictwo, włókiennictwo i przemysł mody, tkaniny i ubiory,
- certyfikaty lub zaświadczenia potwierdzające nabycie kompetencji przydatnych do wykonywania powierzonych zadań zawodowych, np. uzyskane poprzez ukończenie kursu wizażu, stylizacji,
- prawo jazdy kat. B,
- certyfikaty znajomości języka na poziomie co najmniej B2.

Pracodawcy cenią doświadczenie w zawodzie. Atutami przy zatrudnieniu osoby w zawodzie osobisty doradca do spraw zakupów (personal shopper) są referencje pracodawców i klientów indywidualnych, potwierdzające posiadane umiejętności i doświadczenie.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu.

2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji

Możliwości rozwoju zawodowego i awansu

Pracownik w zawodzie **osobisty doradca do spraw zakupów (personal shopper)** ma możliwość:

- rozpocząć pracę od stanowiska pomocnika, asystując dobremu stylistyce, a następnie wraz z nabyciem doświadczenia zawodowego awansować na samodzielne stanowisko,
- po nabyciu dalszego doświadczenia zawodowego i przy posiadaniu zdolności i umiejętności organizacyjnych, umiejętności pracy z ludźmi – założyć i prowadzić działalność gospodarczą w zakresie doradztwa do spraw zakupów,
- posiadając uprawnienia pedagogiczne i tytuł mistrza w zawodzie wizażystka /stylistka prowadzić szkolenia przyszłych czeladników i mistrzów w zawodzie,
- po zdaniu matury kontynuować naukę na uczelni wyższej (np. na kierunku wzornictwo, włókiennictwo i przemysł mody, tkaniny i ubiory),
- rozszerzać swoje kompetencje zawodowe poprzez kształcenie/szkolenie w zawodach pokrewnych,
- doskonalić swoje umiejętności, uczestnicząc w branżowych szkoleniach organizowanych przez pracodawców,
- poprzez rekomendacje od klientów i uznanie, dla opublikowanych w prasie branżowej bądź w mediach społecznościowych efektów pracy, uzyskiwać propozycje nawiązania stałej współpracy, m.in. z magazynami z branży modowej lub projektantami mody poszukującymi stylistów na potrzeby pokazów swoich kolekcji.

Ścieżka awansu jest uzależniona od miejsca pracy, wielkości pracodawcy i skali jego działalności.

Możliwości potwierdzania kompetencji

Obecnie (2018 r.) w zawodzie **osobisty doradca do spraw zakupów (personal shopper)** nie ma możliwości potwierdzania kompetencji zawodowych w edukacji formalnej i pozaformalnej.

Okręgowe Komisje Egzaminacyjne oferują możliwość potwierdzania kompetencji zawodowych przydatnych w zawodzie osobisty doradca do spraw zakupów (personal shopper), wchodzących w skład zawodu pokrewnego technik przemysłu mody w zakresie kwalifikacji AU.14 Projektowanie i wytwarzanie wyrobów odzieżowych oraz AU.42 Organizacja procesów wytwarzania wyrobów odzieżowych.

Izby Rzemieślnicze oferują możliwość potwierdzania kompetencji zawodowych w zawodzie pokrewnym wizażystka / stylistka w systemie nauki zawodu w rzemiośle, który umożliwia zdobycie tytułu czeladnika, a następnie mistrza w zawodzie. Dokumentami potwierdzającymi te tytuły są odpowiednio: świadectwo czeladnicze oraz dyplom mistrzowski.

Więcej informacji można uzyskać w Bazie Usług Rozwojowych <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl> oraz Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

2.7. Zawody pokrewne

Osoba zatrudniona w zawodzie **osobisty doradca do spraw zakupów (personal shopper)** może rozszerzać swoje kompetencje zawodowe w zawodach pokrewnych:

Nazwa zawodu pokrewnego zgodnie z Klasyfikacją zawodów i specjalności	Kod zawodu
Projektant mody	216303
Technik przemysłu mody ^s	311941
Agent do spraw zakupów	332301
Wizażystka / stylistka	514208
Asystent osobisty (concierge)	516902

3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE

3.1. Zadania zawodowe

Pracownik w zawodzie **osobisty doradca do spraw zakupów (personal shopper)** wykonuje różnorodne zadania, do których należą w szczególności:

- Z1 Zapoznanie się z najnowszymi trendami w modzie.
- Z2 Poznawanie potrzeb i oczekiwań klienta.
- Z3 Przeglądanie szafy pod kątem selekcji i modyfikacji garderoby posiadanej przez klienta.
- Z4 Analizowanie sylwetki i typu urody klienta w celu dobrania odpowiednich krojów i kolorów.
- Z5 Uczestniczenie w zakupach z klientem lub samodzielnie w jego imieniu.
- Z6 Pozyskiwanie klientów poprzez reklamę w internecie i mediach społecznościowych.

3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Przygotowanie klienta do zmiany wizerunkowej

Kompetencja zawodowa Kz1: Przygotowanie klienta do zmiany wizerunkowej obejmuje zestaw zadań zawodowych Z1, Z2, Z3, Z4, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z1 Zapoznanie się z najnowszymi trendami w modzie	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Aktualne trendy w modzie; • Bazę stron internetowych z tematyką branżową; • Oferty sklepów, butików i projektantów, łącznie z najnowszymi kolekcjami w danym sezonie; • Terminologię i specjalistyczne słownictwo branży modowej; • Tendencje w modzie zmienne na przestrzeni lat; • Najnowsze kolekcje ze światowych pokazów mody odzwierciedlających aktualne trendy. 	<ul style="list-style-type: none"> • Analizować tendencje i trendy w modzie; • Dysponować wiedzą potrzebną przy stylizacji klienta; • Dobierać odpowiednie buty i dodatki, zgodne z kolorystyką czy wzorami będącymi aktualnie w modzie; • Opierać analizę na zaobserwowanych zmianach zachodzących w modzie; • Łączyć produkty dostępne w sprzedaży z istniejącą garderobą klienta przy zachowaniu spójnego stylu.
Z2 Poznanie potrzeb i oczekiwań klienta	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Okoliczności zmiany wizerunku; • Podstawy psychologii społecznej; • Zasady komunikacji z klientem; • Specyfikę spotkań biznesowych nakierowanych na rozpoznanie potrzeb; • Zasady określania stylu życia i ubierania się; • Specyfikę <u>stylów w modzie</u>⁷. 	<ul style="list-style-type: none"> • Przeprowadzać rozmowę z klientem w celu ustalenia jego potrzeb i oczekiwań; • Obiektywnie oceniać gust i styl klienta; • Być otwartym na propozycje i wymagania klienta wobec zmian wizerunku; • Dokonywać zmian w garderobie klienta, w tym zakupu nowych ubrań, adekwatnych do stylu życia klienta;
Z3 Przeglądanie szafy pod kątem selekcji i modyfikacji garderoby posiadanej przez klienta	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Trendy przemijające w modzie; • Wartość ubrań używanych (wytrzymałość i podatność na zniszczenia); • Ponadczasowe fasony ubrań; • Możliwości modyfikowania ubrań dzięki niewielkim poprawkom krawieckim. 	<ul style="list-style-type: none"> • Analizować „zawartość szafy klienta” w odniesieniu do trendów; • Wyodrębniać ubrania ponadczasowe; • Dokonywać niewielkich poprawek krawieckich w celu przedłużenia żywotności ubrań.
Z4 Analizowanie sylwetki i typu urody klienta w celu dobrania odpowiednich krojów i kolorów	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Sposób doboru ubrań do zasad proporcji ciała; • Różne rodzaje figur, zarówno u kobiet, jak i u mężczyzn; • Podstawy kompozycji kolorystycznej i form; • Podstawowe metody tuszowania niedoskonałości za pomocą garderoby i dodatków; • Metody określania barw odpowiednich dla klienta. 	<ul style="list-style-type: none"> • Określać wymiary klienta za pomocą centymetra; • Odpowiednio dobierać garderobę do sylwetki klienta; • Umiejętnie ukrywać wady klienta i eksponować zalety wyglądu; • Planować zakup ubrań i dodatków na podstawie zapisanych informacji dotyczących m.in. wymiarów, przeznaczenia stroju i innych okoliczności i wymogów. • Rozróżniać i stosować szeroką paletę barw;

	<ul style="list-style-type: none"> • Dopasowywać odpowiednie kolory do potrzeb klienta; • Łączyć barwy według zasad kompozycji.
--	---

3.3. Kompetencja zawodowa Kz2: Doradzanie klientowi w wyborze zakupu

Kompetencja zawodowa Kz2: Doradzanie klientowi w wyborze zakupu obejmuje zestaw zadań zawodowych Z5, Z6, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z5 Uczestniczenie w zakupach z klientem lub przeprowadzanie samodzielnych zakupów	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Zasady sprzedaży i marketingu. • Ofertę sklepów, butików luksusowych, projektantów, showroomów itp.; • Ceny regularne odzieży i promocje; • Zasady kupna i ewentualnej możliwości zwrotu produktu, według regulaminu w poszczególnych sklepach; • Oczekiwania klienta wobec zmiany wizerunku lub porady; • Możliwość ewentualnej dezaprobaty klienta wobec proponowanej zmiany wizerunku; • Zasadę pokazywania klientowi pełnej stylizacji (tj. buty, dodatki, detale) w celu wizualizacji efektu końcowego; • Podstawowe metody krawieckie służące dopasowaniu i poprawie stylu garderoby. 	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzyć bazę sklepów, wraz z opisem ich asortymentu, przygotowaną na specjalne potrzeby klienta; • Zabezpieczać ubrania, buty, akcesoria itp. w celu ewentualnego zwrotu do sklepów; • Przekonywać klienta do kupna odpowiednio dobranych ubrań, także wykraczających stylistyką poza zakres jego wcześniejszych upodobań; • Odpowiednio dostosowywać swoje propozycje zmian wizerunku klienta do jego wizji; • Dobierać ubrania dla klienta z odpowiednimi dodatkami; • Tłumaczyć zasady stylizacji odpowiednie dla danego klienta; • Przedstawiać odpowiednio dobrane do potrzeb i sylwetki klienta fasony, które ten w przyszłości będzie mógł samodzielnie wyszukiwać i kupować; • Dokonywać niewielkich przeróbek krawieckich (np. przyszywać guziki, zwięzać zaszewki w talii, skracać nogawki itp.).

Z6 Pozyskiwanie klientów poprzez reklamę w internecie i mediach społecznościowych	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Tworzenie baz klientów; • Narzędzia reklamy usług w internecie (marketing internetowy); • Działanie reklamy usług w mediach społecznościowych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Posługiwać się narzędziami reklamowymi i profilami w mediach społecznościowych w celu rozpowszechniania informacji o swoich usługach; • Prowadzić konto na Facebooku i blog w celu przedstawienia osiągnięć zawodowych; • Pozyskiwać klientów poprzez działania marketingowe.

3.4. Kompetencje społeczne

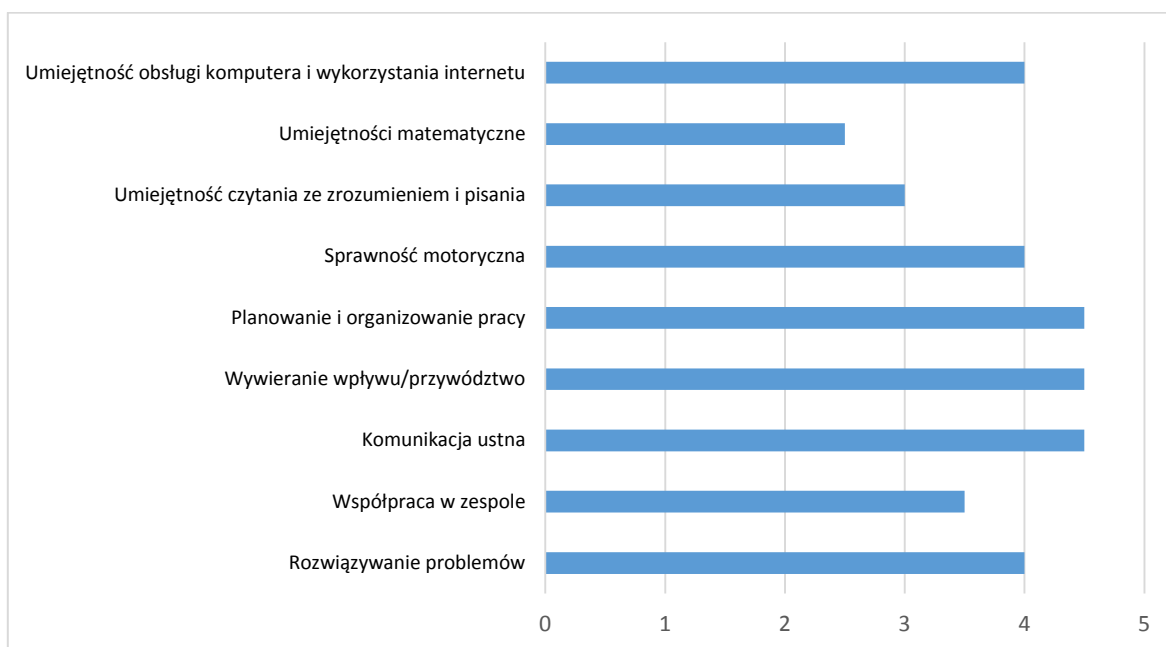
Pracownik w zawodzie **osobisty doradca do spraw zakupów (personal shopper)** powinien posiadać kompetencje społeczne niezbędne do prawidłowego i skutecznego wykonywania zadań zawodowych.

W szczególności pracownik jest gotów do:

- Kierowania się zasadami zgodnymi z etyką zawodową i obowiązującymi przepisami w działalności doradcy do spraw zakupów.
- Ponoszenia odpowiedzialności za skutki podejmowanych działań oraz za powierzony sprzęt i narzędzia podczas wykonywania prac związanych z doradztwem do spraw zakupów.
- Aktualizowania wiedzy i umiejętności podczas wykonywania prac związanych z doradztwem do spraw zakupów.
- Działania w sposób skuteczny w sytuacjach konfliktowych.
- Tworzenia klimatu empatii i zaufania dla klientów.
- Komunikowania się i łatwego nawiązywania kontaktu z klientami.
- Prowadzenia samooceny i weryfikacji działania w zakresie doradztwa do spraw zakupów.

3.5. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu

Pracownik powinien mieć zdolność właściwego wykonywania zadań zawodowych i predyspozycje do rozwoju zawodowego. Dlatego wymaga się od niego odpowiednich kompetencji kluczowych. Zostały one zilustrowane w formie profilu (rys. 1) ukazującego ważność kompetencji kluczowych dla zawodu **osobisty doradca do spraw zakupów (personal shopper)**.

Rys. 1. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu **osobisty doradca do spraw zakupów (personal shopper)**

Uwaga:

Wykaz kompetencji kluczowych opracowano na podstawie wykazu stosowanego w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – projekt PIAAC (OECD).

3.6. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji

Kompetencje zawodowe pracownika w zawodzie **osobisty doradca do spraw zakupów (personal shopper)** nawiązują do opisów poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Opis zawodu, zadań zawodowych i wymagań kompetencyjnych może stanowić materiał informacyjny dla przygotowania (lub aktualizacji) opisów kwalifikacji wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK). Więcej informacji:

- Zintegrowany System Kwalifikacji: <https://www.kwalifikacje.gov.pl>
- Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji: <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO

4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie

Osoby zainteresowane pracą w zawodzie **osobisty doradca do spraw zakupów (personal shopper)** zatrudniane są na indywidualnych zasadach, przeważnie na umowę zlecenie lub umowę o dzieło. Wybór przez klienta konkretnej osoby do tej roli w dużej mierze zależy od podobnego gustu obu stron i zrozumienia przez osobistego doradcę potrzeb zamawiającego ten specyficzny rodzaj usługi. Personal shopper wciąż należy do grupy mało popularnych zawodów, zapotrzebowanie na ten rodzaj usług stopniowo jednak wzrasta.

Poza możliwością założenia własnej działalności gospodarczej z ukierunkowaniem na klienta indywidualnego, o pracę w zawodzie można ubiegać się m.in.:

- w galeriach handlowych,
- w sklepach z odzieżą ekskluzywną,
- w atelier u projektantów,
- przy sesjach zdjęciowych,
- na stronach internetowych,
- przy pokazach mody,
- w czasopiśmie i magazynach modowych,
- w stacjach telewizyjnych,
- na planach filmowych,
- w agencjach reklamowych.

WAŻNE:

Zachęcamy do sprawdzenia dostępnych ofert pracy w **Centralnej Bазie Ofert Pracy:**

<http://oferty.praca.gov.pl>

Natomiast aktualizacje informacji o możliwościach zatrudnienia w zawodzie, przyszłe zapotrzebowanie na dany zawód na rynku pracy oraz dodatkowe informacje można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.10.2018]:

Ranking (monitoring) zawodów deficytowych i nadwyżkowych:

<http://mz.praca.gov.pl>

<https://www.gov.pl/web/rodzina/zawody-deficytowe-zrownowazone-i-nadwyzkowe>

Barometr zawodów: <https://barometrzwodow.pl>

Wojewódzkie obserwatoria rynku pracy:

Mazowieckie – <http://obserwatorium.mazowsze.pl>

Małopolskie – <https://www.obserwatorium.malopolska.pl>

Lubelskie – <http://lorp.wup.lublin.pl>

Regionalne Obserwatorium Rynku Pracy w Łodzi – <http://obserwatorium.wup.lodz.pl>

Pomorskie – <http://www.porpp.pl>

Opolskie – <http://www.obserwatorium.opole.pl>

Wielkopolskie – <http://www.obserwatorium.wup.poznan.pl>

Zachodniopomorskie – <https://www.wup.pl/pl/dla-instytucji/zachodniopomorskie-obserwatorium-ryнку-pracy>

Podlaskie – <http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl>

Zielona Linia. Centrum Informacyjne Służb Zatrudnienia:

<http://zielonalinia.gov.pl>

Portal Prognozowanie Zatrudnienia:

www.prognozowaniezatrudnienia.pl

Portal EU Skills Panorama:

<http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en>

Europejski portal mobilności zawodowej EURES:

<https://eures.praca.gov.pl>

<https://ec.europa.eu/eures/public/pl/homepage>

4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu

Kształcenie

Obecnie (2018 r.) w ramach systemu kształcenia zawodowego w Polsce nie przygotowuje się kandydatów do pracy w zawodzie **osobisty doradca do spraw zakupów (personal shopper)**.

Kompetencje przydatne do wykonywania zawodu osobisty doradca do spraw zakupów (personal shopper) można uzyskać, podejmując:

- kształcenie w technikum w zawodzie szkolnym (pokrewnym) technik przemysłu mody,
- kształcenie w branżowej szkole I stopnia w zawodzie szkolnym pokrewnym krawiec, a następnie kontynuować naukę w branżowej szkole II stopnia w zawodzie szkolnym pokrewnym technik przemysłu mody,
- szkolenie w ramach kwalifikacyjnego kursu zawodowego w zakresie kwalifikacji w zawodzie pokrewnym technik przemysłu mody: AU.14 Projektowanie i wytwarzanie wyrobów odzieżowych oraz AU.42 Organizacja procesów wytwarzania wyrobów odzieżowych,
- kształcenie w zawodzie pokrewnym wizażystka / stylistka organizowanym w ramach systemu kształcenia rzemieślniczego, który umożliwi nabycie tytułu czeladnika, a następnie mistrza w zawodzie.

Kształcenie w zakresie kwalifikacyjnego kursu zawodowego (dla dorosłych) mogą prowadzić:

- publiczne szkoły prowadzące kształcenie zawodowe,
- niepubliczne szkoły posiadające uprawnienia szkół publicznych, prowadzące kształcenie zawodowe,
- publiczne i niepubliczne placówki kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego, ośrodki doksztalania i doskonalenia zawodowego,
- instytucje rynku pracy prowadzące działalność edukacyjno-szkoleniową,
- podmioty prowadzące działalność oświatową na podstawie ustawy Prawo przedsiębiorców.

Kwalifikacje wyodrębnione w zawodzie pokrewnym technik przemysłu mody potwierdzają (również w trybie eksternistycznym) Okręgowe Komisje Egzaminacyjne.

Kompetencje w zawodzie pokrewnym wizażystka / stylistka potwierdzają, po zdaniu egzaminu, Izby Rzemieślnicze.

Szkolenie

Zazwyczaj pracodawcy we własnym zakresie prowadzą szkolenia pracowników w zawodzie **osobisty doradca do spraw zakupów (personal shopper)** w celu wyposażenia ich w kompetencje wymagane na stanowisku pracy.

Szkolenia mogą być również oferowane przez szkoły, ośrodki i centra kształcenia zawodowego oraz inne instytucje, działające na rynku usług szkoleniowych w zakresie mechaniki maszyn i urządzeń.

Przykładowo tematyka szkoleń może dotyczyć:

- wizażu i stylizacji,
- osobistego doradcy wizerunku,
- stylizacji ubioru.

Organizatorzy tych szkoleń poświadczają uzyskane przez uczestników kompetencje stosownymi certyfikatami/zaświadczeniami.

WAŻNE:

Więcej informacji o instytucjach oferujących kształcenie, szkolenie i/lub walidację kompetencji w ramach zawodu można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.10.2018]:

Szkolnictwo wyższe:

www.wyberzstudia.nauka.gov.pl

Szkolnictwo zawodowe:

<https://www.gov.pl/web/edukacja/ksztalcenie-zawodowe>

<http://doradztwo.ore.edu.pl/wyberam-zawod>

<https://zrp.pl>

Szkolenia zawodowe:

Rejestr Instytucji Szkoleniowych – <http://www.stor.praca.gov.pl/portal/#/ris>

Baza Usług Rozwojowych – <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl>

Inne źródła danych:

Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji – <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

Bilans Kapitału Ludzkiego – <https://bkl.parp.gov.pl>

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji – <http://www.frse.org.pl>, <http://europass.org.pl>

Learning Opportunities and Qualifications in Europe – <https://ec.europa.eu/ploteus>

4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów

Obecnie (2018 r.) wynagrodzenie osób pracujących w zawodzie **osobisty doradca do spraw zakupów (personal shopper)** jest bardzo zróżnicowane, choć najczęściej mieści się w przedziale od 3000 zł do 5000 zł brutto miesięcznie w przeliczeniu na etat. Jest ono jednak zależne od indywidualnych potrzeb klienta i rodzaju usługi; w niektórych przypadkach może być zdecydowanie wyższe od wskazanych wartości.

Poziom uzyskiwanych dochodów zależy m.in. od formy zatrudnienia:

- Personal shopper w centrum handlowym zatrudniony na stałe w celu doradzania klientom sklepów może otrzymywać wynagrodzenie dzienne w przedziale od 200 do 500 zł,
- Personal shopper pracujący z klientami indywidualnymi – wynagrodzenie zróżnicowane w każdym miesiącu, ze względu na specyfikę działań – jednorazowych lub cyklicznych (np. konsultacja raz na pół roku, bieżące doradzanie, dostosowanie oferty do konkretnych okoliczności). W tym wypadku wynagrodzenie można szacować od 100 zł za godzinę wizyty w sklepie z doradcą ds. zakupów do nawet 5000 zł za kompleksowy projekt zmiany wizerunku.

WAŻNE:

Zarobki osób wykonujących dany zawód/grupę zawodów są orientacyjne i mogą szybko stracić aktualność. Dlatego na bieżąco należy sprawdzać, jakie zarobki oferuje rynek pracy, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.10.2018]:

Wynagrodzenie w Polsce według danych GUS:

<http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/pracujacy-zatrudnieni-wynagrodzenia-koszty-pracy>

Przykładowe portale informujące o zarobkach:

<https://wynagrodzenia.pl/gus>

<https://wynagrodzenia.pl/kategoria/zarobki-na-stanowiskach-i-szczegblach>

<https://sedlak.pl/raporty-placowe>

<https://zarobki.pracuj.pl>

<https://www.forbes.pl/ogolnopolskie-badanie-wynagrodzen>

<https://www.kariera.pl/wynagrodzenia>

4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie

W zawodzie **osobisty doradca do spraw zakupów (personal shopper)** możliwe jest zatrudnienie osób z niepełnosprawnościami.

Warunkiem niezbędnym do zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami w tym zawodzie jest identyfikacja indywidualnych barier i dostosowanie technicznych i organizacyjnych warunków środowiska oraz stanowiska pracy do potrzeb zatrudnienia osób:

- z niewielką dysfunkcją kończyn górnych (05-R), która nie wyklucza pracy przy komputerze, wymagane może być wówczas dostosowanie sprzętu komputerowego,
- z niewielką dysfunkcją kończyn dolnych (05-R), która nie wyklucza stania i chodzenia, w tym samodzielnego przemieszczania się po zróżnicowanym terenie,
- z wadami i dysfunkcją wzroku (04-O), w przypadku możliwości skorygowania ich szklkami optycznymi lub soczewkami kontaktowymi,
- z dysfunkcją narządu słuchu (03-L), pod warunkiem, że niepełnosprawność ta jest możliwa do skorygowania za pomocą aparatów słuchowych.

WAŻNE:

Decyzja o zatrudnieniu osoby z jakimkolwiek rodzajem niepełnosprawności może być podjęta wyłącznie po indywidualnej konsultacji z lekarzem medycyny pracy.

5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)

Europejska klasyfikacja umiejętności/kompetencji, kwalifikacji i zawodów (European Skills/Competences, Qualifications and Occupations – ESCO) jest narzędziem łączącym rynek edukacji z rynkiem pracy. ESCO jest częścią strategii „Europa 2020”. W klasyfikacji określono i uszeregowano umiejętności, kompetencje, kwalifikacje i zawody istotne dla unijnego rynku pracy oraz kształcenia i szkolenia. Tworzenie europejskiego rynku pracy, a w przyszłości wspólnego obszaru kształcenia ustawicznego wymaga, aby zdobywane przez jednostki umiejętności oraz kwalifikacje były zrozumiałe oraz łatwo porównywalne między krajami, a także – by promowały mobilność wśród pracowników.

Obecnie (2018 r.) klasyfikacja ESCO jest dostępna w 27 językach (w 24 językach UE, islandzkim, norweskim i arabskim) za pośrednictwem platformy ESCO:

<https://ec.europa.eu/esco/portal/home>

Klasyfikacja ESCO została oparta na trzech filarach i pokazuje w sposób systematyczny relacje między nimi:

- **Zawody:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/occupation>
- **Umiejętności/Kompetencje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/skill>
- **Kwalifikacje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/qualification>

6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE

Podstawowe regulacje prawne:

Stan prawny na dzień: 31.10.2018 r.

- Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. poz. 646, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 996, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 986, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 683, z późn. zm.).

- Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1221, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1265, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1267).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie (Dz. U. poz. 1663).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz. U. poz. 860, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 marca 2017 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. poz. 622, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 stycznia 2017 r. w sprawie egzaminu czeladniczego, egzaminu mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego, przeprowadzanych przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych (Dz. U. poz. 89, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji o charakterze zawodowym – poziomy 1–8 (Dz. U. poz. 537).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 227).

Literatura branżowa:

- Grabowski W.: Dizajn tamtych czasów. Wydawnictwo Nisza, Warszawa 2017.
- Jurczyk M.: Bądź boska. Osobista stylistka radzi. Muza, Warszawa 2012.
- Tagariella M.: Wielcy projektanci osobiści świata mody. Firma Księgarska Olesiejuk, Warszawa 2014.
- Zaborowska D.: Kreowanie wizerunku. Część Druga. Kształt. Czerwona Szpilka, Wrocław 2017.

Zasoby internetowe [dostęp: 31.10.2018]:

- Baza danych standardów kwalifikacji/kompetencji zawodowych i modułowych programów szkoleń: <ftp://kwalifikacje.praca.gov.pl>
- Informator o egzaminie potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie (kształcenie według podstawy programowej z 2017 r.) w zawodzie technik przemysłu mody 311941: https://cke.gov.pl/images/_EGZAMIN_ZAWODOWY/informatory/formula_2017/311941.pdf
- Personal shopper (forum internetowe dla kobiet – Polki.pl): <https://polki.pl/moda-i-uroda/slownik/personal-shopper,12212,slowo.html>
- Portal Asystent BHP: <https://asystentbhp.pl>
- Projekt Zintegrowany System Kwalifikacji: <http://kwalifikacje.edu.pl>
- Standardy orzecznictwa lekarskiego ZUS: <http://www.zus.pl/lekarze/publikacje/standardy-orzecznictwa-lekarskiego-zus>
- Stylizacja.biz: www.stylizacja.biz
- Wyszukiwarka opisów zawodów: <http://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow>
- Zakupy ze stylistką – ile kosztuje personal shopping i wszystko, co musisz o nim wiedzieć (magazyn Elle): <https://www.elle.pl/artukul/zakupy-ze-stylistka-ile-kosztuje-personal-shopper-i-wszystko-co-musisz-wiedziec-o-personal-shoppingu>
- Związek Rzemiosła Polskiego – Wykaz standardów egzaminacyjnych: <https://zrp.pl/dzialalnosc-zrp/oswiata-zawodowa/egzaminy/standardy-egzaminacyjne/wykaz-standardow-egzaminacyjnych>

7. SŁOWNIK POJĘĆ

7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)

Nazwa pojęcia	Definicja pojęcia
Awans zawodowy	Wyróżnia się dwa podstawowe rodzaje awansu – pionowy oraz poziomy. Awans pionowy oznacza zmianę stanowiska na wyższe w hierarchii przedsiębiorstwa/organizacji oraz przyznanie wyższego wynagrodzenia i poszerzenie uprawnień, np. awans polegający na osiągnięciu wyższego stopnia wymagań formalnych w policji, w wojsku, mianowanie na wyższy stopień – awans nauczycielski. Awans poziomy oznacza zmianę stanowiska niepociągającą za sobą zmiany pozycji pracownika w hierarchii firmy, np. objęcie dodatkowego stanowiska przez pracownika, powierzenie nowych zadań, rozszerzenie uprawnień i zakresu podejmowanych decyzji.
Czynności zawodowe	Są to działania podejmowane w ramach zadania zawodowego i dające efekt w postaci realizacji celu przewidzianego w zadaniu zawodowym.
Edukacja formalna	Kształcenie realizowane przez publiczne i niepubliczne szkoły oraz inne podmioty systemu oświaty, uczelnie oraz inne podmioty systemu szkolnictwa wyższego w ramach programów, które prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych oraz kwalifikacji nadawanych po ukończeniu studiów podyplomowych (zgodnie z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym) albo kwalifikacje w zawodzie (zgodnie z przepisami oświatowymi).
Edukacja pozaformalna	Kształcenie i szkolenie realizowane w ramach programów, które nie prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych lub kwalifikacji właściwych dla edukacji formalnej.
Efekty uczenia się	Wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne nabyte w procesie uczenia się (w ramach edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne).
Europejskie Ramy Kwalifikacji (ERK)	Przyjęta w Unii Europejskiej struktura i opis poziomów kwalifikacji umożliwiające porównanie kwalifikacji uzyskiwanych w różnych państwach. W ERK wyróżniono 8 poziomów kwalifikacji opisywanych za pomocą efektów uczenia się (wiedza, umiejętności i kompetencje). ERK stanowi układ odniesienia do krajowych ram kwalifikacji, w tym do PRK.
Kody niepełnosprawności	Są symbolami rodzaju schorzenia, które ma decydujący wpływ na to, do jakich prac osoba niepełnosprawna może być kierowana, a do jakich nie powinna ze względu na jej zdrowie i skuteczność pracy na danym stanowisku. Podstawowe kody niepełnosprawności: 01-U upośledzenie umysłowe, 02-P choroby psychiczne, 03-L zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu, 04-O choroby narządu wzroku, 05-R upośledzenie narządu ruchu, 06-E epilepsja, 07-S choroby układu oddechowego i krążenia, 08-T choroby układu pokarmowego, 09-M choroby układu moczowo-płciowego, 10-N choroby neurologiczne, 11-I inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego, 12-C całościowe zaburzenia rozwojowe.
Kompetencje społeczne	Jest to rozwinięta w toku uczenia się zdolność kształtowania własnego rozwoju oraz autonomicznego i odpowiedzialnego uczestniczenia w życiu zawodowym i społecznym, z uwzględnieniem etycznego kontekstu własnego postępowania.
Kompetencje kluczowe	Są to kompetencje (połączenie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych) integracji społecznej i zatrudnienia potrzebne w życiu zawodowym i pozazawodowym oraz do bycia aktywnym obywatelem. Na potrzeby opracowania informacji o zawodach wyróżniono 9 kompetencji, które zostały wybrane i pogrupowane ze zbioru 15 kompetencji kluczowych wyodrębnionych w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – Projekt PIAAC prowadzonym cyklicznie przez OECD.
Kompetencja zawodowa	Jest to układ wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania, w ramach wydzielonego zakresu pracy w zawodzie zestawu zadań zawodowych. Posiadanie jednej lub kilku kompetencji zawodowych powinno umożliwić zatrudnienie na co najmniej jednym stanowisku pracy w zawodzie.

Kwalifikacja	Oznacza zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w procesie walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący. W Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji wyodrębniono 4 rodzaje kwalifikacji: pełne, częściowe, rynkowe i uregulowane.
Polska Rama Kwalifikacji (PRK)	Opis ośmiu wyodrębnionych w Polsce poziomów kwalifikacji odpowiadających odpowiednim poziomom Europejskich Ram Kwalifikacji sformułowany za pomocą ogólnych charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji na poszczególnych poziomach ujętych w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.
Potwierdzanie kompetencji	Jest to proces polegający na sprawdzeniu, czy kompetencje wymagane dla danej kwalifikacji zostały osiągnięte. Terminy o podobnym znaczeniu: „walidacja”, „egzaminowanie”. Proces ten prowadzi do certyfikacji – wydania przez upoważnioną instytucję „dyplomu”, „świadectwa”, „certyfikatu”.
Sektorowa Rama Kwalifikacji (SRK)	Opis poziomów kwalifikacji funkcjonujących w danym sektorze lub branży; poziomy Sektorowych Ram Kwalifikacji odpowiadają odpowiednim poziomom Polskiej Ramy Kwalifikacji.
Sprawności sensomotoryczne	Są to sprawności związane z funkcjonowaniem narządów zmysłów (wzroku, słuchu, smaku, powonienia, dotyku) oraz narządu ruchu (sprawność rąk, precyzja ruchów rąk, sprawność nóg, koordynacja wzrokowo-ruchowa itp.).
Stanowisko pracy	Jest to miejsce pracy w strukturze organizacyjnej, np. przedsiębiorstwa, instytucji, organizacji, w ramach którego pracownik wykonuje zadania zawodowe stale lub okresowo. Do prawidłowego wykonywania zadań na danym stanowisku pracy konieczne jest posiadanie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych właściwych dla kompetencji zawodowych wyodrębnionych w zawodzie.
Tytuł zawodowy	Jest przyznawany osobie, która udowodniła, że posiada określony zasób wiedzy i umiejętności potrzebny do wykonywania danego zawodu. W niektórych grupach zawodowych (technicy, lekarze, rzemieślnicy) istnieją ustawowo zadekretowane nazwy i hierarchie tych tytułów, podczas gdy w innych nie ma takich systemów. Przykładowo tytuły zawodowe uzyskiwane w szkołach i placówkach oświaty to: robotnik wykwalifikowany i technik, w rzemiośle: uczeń, czeladnik, mistrz, w kulturze fizycznej: trener, instruktor, menedżer sportu.
Umiejętności	Jest to przyswojona w procesie uczenia się zdolność do wykonywania zadań i rozwiązywania problemów właściwych dla dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Uprawnienia zawodowe	Oznaczają posiadanie prawa do wykonywania czynności zawodowych (zawodu), do których dostęp jest ograniczony poprzez przepisy prawne przewidujące konieczność posiadania odpowiedniego wykształcenia, spełnienia wymagań kwalifikacyjnych lub innych dodatkowych wymagań.
Uczenie się nieformalne	Uzyskiwanie efektów uczenia się poprzez różnego rodzaju aktywność poza edukacją formalną i edukacją pozaformalną, w tym poprzez samouczenie się i doświadczenie uzyskane w pracy.
Walidacja	Oznacza sprawdzenie, czy osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, niezależnie od sposobu uczenia się (edukacja formalna, pozaformalna i uczenie się nieformalne) tej osoby, osiągnęła wyodrębnioną część lub całość efektów uczenia się wymaganych dla tej kwalifikacji.
Wiedza	Jest to zbiór opisów obiektów i faktów, zasad, teorii oraz praktyk przyswojonych w procesie uczenia się, odnoszących się do dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Wykształcenie	Oznacza rezultat procesu kształcenia w zakresie ogólnym i specjalistycznym charakteryzowany na podstawie: <ul style="list-style-type: none"> – poziomu wykształcenia odpowiadającego poziomowi ukończonej szkoły (np. wykształcenie: podstawowe, gimnazjalne, ponadpodstawowe, ponadgimnazjalne, czeladnicze, policealne, wyższe (pierwszy, drugi i trzeci stopień), – profilu wykształcenia (ukończonej szkoły) lub dziedziny wykształcenia (kierunek lub kierunek i specjalność ukończonej szkoły wyższej lub wyższej szkoły zawodowej).
Zadanie zawodowe	Jest to logiczny wycinek lub etap pracy w ramach zawodu o wyraźnie określonym początku i końcu wykonywany na stanowisku pracy. Na zadanie zawodowe składa się układ czynności zawodowych powiązanych jednym celem, kończący się określonym wytworem, usługą lub istotną decyzją. W wyniku podziału pracy każdy zawód różni się wykonywanymi zadaniami, na które składają się czynności zawodowe.

Zawód	Jest to zbiór zadań zawodowych wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji i kompetencji (wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło utrzymania.
Zintegrowany System Kwalifikacji (ZSK)	Wyodrębniona część Krajowego Systemu Kwalifikacji, w której obowiązują określone w ustawie standardy opisywania kwalifikacji oraz przypisywania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji, zasady włączania kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji i ich ewidencjonowania w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji (ZRK), a także zasady i standardy certyfikowania kwalifikacji oraz zapewniania jakości nadawania kwalifikacji. Informacje o ZSK są dostępne pod adresem: https://www.kwalifikacje.gov.pl
Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji (ZRK)	Rejestr publiczny prowadzony w systemie teleinformatycznym ewidencjonujący kwalifikacje włączone do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Informacje o ZRK są dostępne pod adresem: https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl

7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)

Lp.	Nazwa pojęcia	Definicja	Źródło
1	Analiza kolorystyczna	Określenie, jakie kolory i odcienie pasują do danego typu urody (jakiego koloru ubrania i dodatki powinna wybierać dana osoba). Kolorystyczne typy urody są najczęściej definiowane jako: wiosna, lato, jesień i zima.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://sjp.pwn.pl/szukaj/analiza%20kolorystyczna.html [dostęp: 31.10.2018]
2	Analiza sylwetki	Określanie typu sylwetki – odnotowanie zalet i defektów budowy ciała w celu opracowania sposobu ich uwydatnienia lub zatuszowania. Najczęściej wyróżnia się takie typy sylwetki jak: papryka, gruszka, jabłko, klepsydra.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Zaborowska D.: Kreowanie wizerunku. Część Druga. Kształt. Czerwona Szpilka, Wrocław 2017
3	Atelier projektanta	Pracownia, w której tworzy projektant wraz ze swoim zespołem. Często powiązana z butikiem i miejscem, w którym styliści mogą wypożyczać ubrania do swoich projektów.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Jurczyk M.: Bądź boska. Osobista stylistka radzi. Muza, Warszawa 2012
4	Ekspresyjność	Silne oddziaływanie na odbiorcę, charakterystyka osoby mającej dużą siłę wyrazu, ekspresywnej, sugestywnej, wyrazistej.	http://sjp.pl/ekspresyjny [dostęp: 31.10.2018]
5	Przegląd garderoby	Personal shopper najpierw precyzuje potrzeby klienta definiując czy potrzebuje solidnych zmian w swoim wizerunku, czy jedynie drobnych poprawek, następnie dokonuje selekcji ubrań pochodzących z szafy klienta i prezentuje zasady ich właściwego dobierania.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Jurczyk M.: Bądź boska. Osobista stylistka radzi. Muza, Warszawa 2012
6	Showroom	W tłumaczeniu na język polski oznacza salon wystawowy produktów na sprzedaż. W miejscu tym można zobaczyć np. modele ubrań, akcesoriów, butów uznanych projektantów i popularnych marek. To także miejsce, które pośredniczy między producentami odzieży, a stylistami, w celach promocyjnych.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Jurczyk M.: Bądź boska. Osobista stylistka radzi. Muza, Warszawa 2012

7	Style w modzie	Dana grupa ubrań, butów, dodatków tworząca wspólny charakter stylizacji. Wyróżniamy np. styl klasyczny, elegancki, swobodny, sportowy.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://sjp.pwn.pl/szukaj/style%20w%20modzie.html [dostęp: 31.10.2018]
8	Trendy w modzie	Kierunki w modzie, które zmieniają się sezonowo zgodnie z cyklem pokazów najnowszych kolekcji projektantów. Trendy w modzie mają tendencję do nawracania co kilka sezonów, lat.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://sjp.pwn.pl/szukaj/trend.html [dostęp: 31.10.2018]
9	Zmysł estetyczny	Umiejętność prawidłowego określenia tego, co wygląda pięknie, poprawnie i dobrze dla oka osoby trzeciej.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://sjp.pwn.pl/szukaj/zmysl%20estetyczny.html [dostęp: 31.10.2018]

ZASTOSOWANIE INFORMACJI O ZAWODACH

Wsparcie dla pracowników i klientów instytucji rynku pracy w zakresie:

- skutecznego podejmowania decyzji dotyczących wyboru zawodu, pracy/zatrudnienia,
- nabywania nowych lub rozszerzania już posiadanych kompetencji zawodowych,
- zmiany kwalifikacji zawodowych zgodnie z potrzebami rynku pracy,
- dopasowywania treści szkoleń kontraktowanych przez urzędy pracy do potrzeb rynku pracy.

Wsparcie dla różnych grup interesariuszy w zakresie:

- poradnictwa i doradztwa zawodowego,
- tworzenia i aktualizacji ofert szkoleniowych dla rynku pracy,
- dostosowania oferty kształcenia zawodowego do wymagań rynku pracy,
- tworzenia i aktualizacji opisów stanowisk pracy,
- przygotowania lub aktualizacji opisu kwalifikacji rynkowych wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.